

dansând pentru mileniul

FESTIVAL

4 - 27 martie 1998

DANCE

BRITISH

Marea Britanie a preluat anul acesta cârma Uniunii Europene. Că un astfel de eveniment trebuia "udat" nu încapă nici o îndoială. Că între vin și dans există o legătură mai veche decât chiar vârsta bătrânei Europe este, de asemenea, un fapt de necontestat. Decizia funcționarilor culturali din țara unde - deși e mai multă ceață ca la TVR - lucrurile se văd mai limpede, decizie

prin care dansul era arta desemnată să reprezinte cultura britanică la București, ni se pare, în suta lanțului logic de mai sus, incontestabilă și ea. Este posibil ca vulpii englezi să fi preferat "expedierea" în ambasadă culturală a unei **choré** candidă în locul unor înfricoșătoare **evantes**, redundante, probabil, într-un climat european bântuit de atrocități.

Cu "Phoenix", prima companie prezentă

în British Dance Festival, am simțit că facem un pas înapoi spre lumea reală, unde o permanentă comedie a erorilor marchează distanțele inevitabile dintre bunele intenții și pavajul infernului. "Phoenix", un grup de dansatori care n-au vrut să ne lase nici cea mai mică șansă să-i considerăm urmașii legitimi ai celebrei Dame Marie Rambert (fondatoarea dansului britanic), s-au definit, prin compo-

nența companiei, cromatica și exuberanța colonială, inapetența funciară pentru gravitate sau meditație, ca mic germene de segregacionism rasialo-cultural, fapt ce ne obligă să privim cu îngrijorare eventuala sowetoizare autoimpusă a unor structuri similare.

Să preiei conducerea Consiliului Europei, autodefinit prin sintagme ca "societate deschisă", "spațiu comunitar" etc., și să exhibi, fie și în miniatural, contrariul acestor generoase programe, ni se pare, pentru practicantii condescendentelor recomandări europene, cel puțin... needucativ. În ce privește prestația "Phoenixului", aceasta a "ars" toate calorile grupului, prăbușindu-se în propria cenușă, din care, din păcate, nu s-a născut nici o idee. Singurul număr care a încercat mimarea unui gând a fost **Covering Ground**, tradus de cineva, nu știm cine, în spiritul lui "mai trage o dată", cu "Acoperind pământul" (prima tragere) și "Pământul care ne învelește" (extragerea a doua). În ce ne privește, am paria pe primul efort al traducătorului, date fiind covoarele stil "Răpirea din serai", care făceau pretextul unor sofisticate exerciții de dus publicul cu preșul. Cineva, mai rău ca mine (dacă e posibil), a taxat "creația" ca mini-carpetiadă... Ultima lucrare, inabordabilă critic, făca însă un bun efect revuistic, dansatorii fiind într-adevăr "Never still", niciodată în repaos (sic), așa cum ține să ne asigure traducătoarea/orul cu remanențe sau lecturi prea proaspete din Eminescu.

A doua seară am lăsat acasă sacul pregătit pentru pomul lăudat și – fatalitate sau umor al organizatorilor – am văzut **Blind faith**, o lucrare inspirată – ne asigură programul de sală – "de mai multe interpretări ale «Cinei celei (sic) de taină» de la Leonardo da Vinci la Pousin", cel cu un singur "s". Lăsând la o parte textele – în majoritate inepte și, prudent, nesemnate –, ne-am adâncit în fotoliu și am văzut o stranie pictură fluidă, epuizând racursurile expunerii torsului uman într-un amestec bizar de sfumato davincian și glacialități fluorescente venite din universul picturilor lui Francis Bacon. O dramaturgie secretoasă, ademenitoare, într-un fel incantatorie prin seturile de acțiuni ciclice sau secvențele repetitive, suprapuse într-o semitransparență de palimpsest, invită, subtil, la rarefierea spațiului de manevră în straturile superioare ale lecturii, până la senzația de decompresie totală, de expandare instantanee a imaginarului, până la un soi de beție, de delir interpretativ. Pamas morbid și "Cină" hemofagă,

Pietă senzuală și coșmar cristic, serie inepuizabilă de nuanțări delicvescente ale unor citate plastice, toate elementele coregrafiei păreau supuse unui joc diabolic cu elementele cele mai taince ale sacralului. Yolande Snaith (regia) a găsit în Graeme Miller (coregrafia) persoana capabilă să-i transpună gândul nu numai fără pierderi, ci și nimbându-l cu vibrațiile eterice ale corpurilor dansatorilor, conduse de coregraf cu precizia mișcării deasupra întunericii a unei pensule de lumină.

Purtând un nume de serial de senzații tari și definitive, piesa **Millenarium** a grupului condus de Wayne McGregor (din clanul McGregor) ne-a dat câțiva – nu foarte mulți, și inconstanți – fiori eminentemente fizici. Mișcându-se cu o abilitate ieșită din comun, acești brake-dancers convertiți fac – tehnic vorbind – dovada puterii de absorbție și de sublimare a dansului contemporan, operând, chiar și asupra materiei prime, mutații de o rară calitate, fie acestea fizice (din întâmplare, cazul "Random Dance Company") sau cu adevărat artistice. Controlându-și corpul cu precizie de ciberrobot și investindu-se în speculații minimaliste ale unghiurilor corpului ce nu ne mai lasă să credem că, undeva, ar mai rămâne loc și pentru alt soi de investire, Random-ii s-au mișcat cu precizie matematică, fără să se "hazardeze" în a construi un minim comprehensibil, fie acesta afectiv, intelectual ori contemplativ. Nici imaginile video computerizate, nici brelocurile cu laser, nici ecranele modulare n-au putut umple vidul din spatele epatării tehnologice. Electro-ciber-muzica "scrisă" de compozitorul cu nume de alianță strategică, Zoviet France (sau de programul lui de scris muzică, în timp ce creatorul își poate mânca liniștit iaurtul), ne-a agasat temeinic.

Russell Maliphant și clona lui, ambii rași în cap după ultimele rigori ale gaystyle-ului, au dansat superb, fără să ne mai pună alte probleme. Poate din cauza unui minim potențial dramaturgic respirând pe undeva, prin muzica mai fericit aleasă de data aceasta, ni s-a părut că se poate și așa. În ciuda precarității de fond a lucrării, tot atât de evidente pe cât de frumoase erau înlănțuirile secvențelor de mișcare, în câteva focare din sală s-a ovaționat ceva ce nouă, cu siguranță, ne-a scăpat.

Expoziția de fotografie de dans a lui Chris Nash a fost un triumf al **stills**-urilor asupra **Never still**-urilor, o victorie a "înghețării" inteligente asupra debordării calorice.

Sergiu Anghel

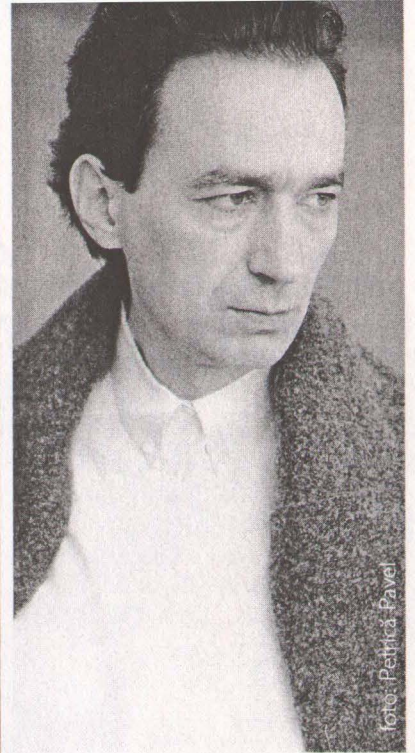

foto: Petrica Pavel

dialog

Sergiu "N-am artă"

R.: Se vorbește tot mai des astăzi despre teatru-dans. Care este părerea coregrafului Sergiu Anghel despre această sintagmă hibridă?

Sergiu Anghel: N-am înțeles niciodată de ce cuvântul "hibrid", mai ales atunci când e rostit în asociere cu dansul, primește o ușoară inflexiune peiorativă; cu atât mai mult cu cât – în raportul teatru-dans – teatrul este, evident, adevărată "artă" hibridă, el fiind un conglomerat de literatură, artă plastică, mișcare și muzică.

R.: Felul în care ați accentuat cuvântul "artă" când v-ați referit la teatru este un ecou al "ușoarei inflexiuni peiorative" din întrebarea mea sau voalează afirmația conform căreia teatrul nu ar fi, de fapt, o artă?...

SA: De fapt, teatrul nu este "o" artă; este, mai degrabă, o punere în relație a mai multor arte, operată, de regulă, de o persoană care nu trebuie neapărat să stă-